

Evropská rada

Štrasburk, dne 7. listopadu 1995

CC-PAT (95)127

Doporučení čí.s.R (95)9

Výboru ministrů členským státům

o integrované ochraně oblastí kulturní krajiny jako
části krajinné politiky

(Přijato Výborem ministrů dne 11. září 1995
na 543. schůzi náměstků ministrů)

(Strana 2)

Doporučení čí.s.R (95) 9

Výboru ministrů členským státům

o integrované ochraně oblastí kulturní krajiny

jako části krajinné politiky

(Přijato Výborem ministrů dne 11. září 1995

na 543. schůzi náměstků ministrů)

Výbor ministrů, ve smyslu článku 15. b statutu Evropské rady,

bere v úvahu, že cílem organizace je dosáhnout větší jednotu mezi svými členy, zejména se záměrem usnadnit jejich hospodářský a sociální pokrok,

a dále má na zřeteli Konvenci vztahující se na Ochranu kulturního a přírodního dědictví, přijatou v Paříži, dne 16.listopadu 1972,

a bere v úvahu Evropský nástin konvence o přeshraniční spolupráci mezi teritoriálními obcemi nebo autoritami, jež byl otevřen k podpisu v Madridu dne 21.května 1980,

a má na zřeteli doporučení čí.s.16 (1980) Výboru ministrů Evropské rady, týkající se specializované přípravy

architektů, plánovatelů měst, stavitelů a krajinných projektantů,

a dále bere v úvahu Evropskou chartu regionálního / prostorového plánování, přijatou v Torremolinos dne 20.května 1983 Evropskou konferencí ministrů odpovědných za regionální plánování,

a má na zřeteli Konvenci na ochranu architektonického dědictví v Evropě, otevřenou k podpisu v Granadě dne 3.října 1985,

připomíná kampaň za venkovské prostředí vedenou Radou Evropy v roce 1987 a 1988,

a má na mysli Směrnici čís.337 Evropských společenství, týkající se hodnocení dopadu určitých veřejných a soukromých projektů na prostředí, přijatou dne 27.června 1985,

(Strana 3)

Strana 2

a má na zřeteli Evropskou konvenci na ochranu archeologického dědictví, otevřenou k podpisu na Maltě dne 16.ledna 1992,

a bere v úvahu směrnici čís.43 Evropských společenství o zachování přírodních a polopřírodních prostředí, přijatou

dne 21.května 1992,

a má na zřeteli závěry Konference Spojených národů o prostředí a rozvoji, která se konala v Rio de Janeiro, od 3.do 14.června 1992,

a bere v úvahu směrnici čís.2078 Evropských společenství o metodách zemědělské výroby slučitelných s požadavky na ochranu prostředí a udržování venkova, přijatou dne 30.června 1992,

a připomíná si potřebu dosáhnout harmonické rovnováhy ve vztazích mezi společnostmi a jejím prostředím, s cílem rozvíjet udržitelný hospodářský rozvoj,

a zaznamenává, že zemědělské, lesní a průmyslové techniky a praxe s ohledem na bytovou výstavbu, nový rozvoj, turistiku a rekreaci, stejně jako socioekonomické změny mají dopad který mění vzhled krajiny a ohrožují existenci Evropských oblastí kulturní krajiny,

a přihlíží k tomu, aby ochrana a zlepšení oblastí kulturní krajiny a krajina sama pomáhaly zachovávat lidové zvyky a kulturní identity komunit člověka a byla faktorem ve zlepšení jejich prostředí,

a uznává, že prostředí je dynamickým systémem zahrnujícím přírodní a kulturní prvky, jež v daném čase a místě na sebe

vzájemně působí a je odpovědné za to, že má přímý nebo nepřímý, okamžitý nebo dlouhodobý vliv na živé bytosti lidské komunity a dědictví jako celku,

a bere v úvahu potřebu vyvinout strategie, jež by integrovaly řízený vývoj krajiny a zachovávaly kulturní krajinné oblasti, jako části celkové politiky pro veškerou krajinu tím, že poskytnou sjednocenou ochranu kulturním, estetickým, ekologickým, hospodářským a sociálním zájmům teritoria, jehož se to týká,

a bere v úvahu potřebu rozšířit výzkum a spolupráci mezi různými evropskými institucemi, jichž se to týká, a potřebu těsněji koordinovat místní, národní a přeshraniční politiku, pokud jde o krajinu, spolu s regionálním plánováním, zemědělskou a lesní politikou a zachováváním kulturního a přírodního dědictví v širším kontextu politiky životního prostředí.

(Strana 4)

Strana 3

a doporučuje, aby vlády členských států vytvářely svou politiku, pokud jde o oblast zachování kulturní krajiny a řídily vývoj v rámci kontextu všeobecné krajinné politiky v souladu se zásadami, vyjádřenými v dodatku k tomuto doporučení.

Příloha k doporučení čísl. R (95) 9

DEFINICE

Článek 1

Pro záměry tohoto doporučení, v dalším vysvětlujeme význam uvedených výrazů:

Krajina: Formální výraz četných vztahů, jež existují v daném časovém období mezi jednotlivcem nebo mezi společnostmi a topograficky definovaným teritoriem, jehož vzhled je výsledkem činnosti přírodních a lidských faktorů nebo kombinací obou v průběhu času.

V krajině uvažujeme trojí kulturní rozměr a bereme v úvahu, že:

- je definována a charakterizována způsobem, jakým je dané teritorium chápáno jednotlivcem nebo komunitou,
- dosvědčuje minulé a současné vztahy mezi jednotlivci a jejich prostředím,
- pomáhá tvarovat místní kultury, citlivosti, praxe, názory a tradice.

Oblasti kulturní krajiny: Jsou specificky a topograficky ohraničené části krajiny, vytvářené různými kombinacemi lidských a přírodních činitelů, které vyjadřují vývoj lidské společnosti, její usídlení a její charakter v čase

a prostoru a které získaly sociálně a kulturně uznávané kultury na různých teritoriálních úrovních, protože přítomnost fyzických pozůstatků odráží minulé používání půdy stejně jako činnosti, zručnosti nebo významné tradice nebo jejich popsání v literárních a uměleckých dílech nebo skutečnost, že na tomto místě došlo k historickým událostem.

Zachovávání (ochrana, konzervování): Dynamické použití odpovídajících zákonných, hospodářských a operativních opatření k ochraně specifických hodnot před zničením nebo poškozením a k zajištění jejich budoucnosti.

(Strana 6)

Strana 5

Krajinná politika: Všechny dohodnuté rámcové směrnice, definované odpovědnými autoritami, týkající se různých opatření prováděných veřejnými autoritami, majiteli půdy a ostatními, majícími vztah k řízení vývoje krajiny a k jejímu zlepšení, v souladu s přáním společnosti jako celku.

Vizuální znečištění: Vizuálně urážející degradace v důsledku buď nahromadění instalací nebo technického zařízení (sloupy, billboardy, firemní upozornění a jiný propagační materiál) nebo v důsledku přítomnosti nevhodně či špatně umístěného vysazování stromů, zalesňování nebo stavebních projektů.

Pole pro použití doporučení

Článek 2

1. Zásady uvedené v tomto doporučení se vztahují zvláště na oblasti citlivé na poškození, zničení nebo na škodlivé změny v rovnováze životního prostředí a zvláště se týkají zachovávání kulturních krajinných oblastí.

2. Mnohé jevy, které mají dopad na složité vztahy mezi jednotlivci a jejich prostředím, dávají vzniknout fyzické degradaci a vizuálnímu znečištění, které je často nezvratné. Příčiny mohou být:

i. neudržitelné používání přírodních zdrojů půdy, podzemí, vody a vzduchu,

ii. nekontrolovaný vývoj v průmyslu, energetice, turistice a v rekreačních oblastech,

iii. vysoce specializované a víc jak intenzivní zemědělství a lesnictví, doprovázené útlakem z venkova a snížením počtu venkovského obyvatelstva,

iv. špatně řízený městský rozvoj, zejména v předměstských oblastech,

v. vybudování velkých staveb nebo dopravní infrastruktury anižby se dostatečně bral v úvahu charakter a kvalita oblastí kde jsou umístěny.

vi. zanedbání nebo nízké uvědomění si hodnot kulturních krajín, pramenící z nedostatku informovanosti a výchovy.

3. S ohledem na multidisciplinární charakter studia krajiny, uplatnění opatření pro zachovávání a řízený vývoj kulturních krajinných oblastí navrhovaných v tomto doporučení, musí být plánováno v souladu s celkovou krajinnou politikou odrážející veškeré kulturní, historické, archeologické, etnologické, ekologické, estetické, hospodářské a společenské zájmy daného teritoria.

4. Opatření k nápravě škod na krajině jsou často neodpovídající, pokud jde o vážnost škodlivých dopadů a neadekvátnost diagnózy, informací, přípravy a zásahových strategií. Z tohoto důvodu identifikační a hodnotící postupy a způsoby zásahu musí dovolovat pružnou akci se širokým záběrem.

5. Máme-li toto na paměti a vzhledem k neoddělitelnému charakteru kulturních a přírodních složek evropské krajiny, je důležité poskytnout způsoby identifikace ocenění a zásahu, schopné sladit všechny aspekty kulturních krajinných oblastí a krajiny jako celku.

Cíle doporučení

Článek 3

1. Toto doporučení navrhuje teoretické a operativní prostředky pro ochranu a řízení vývoje kulturních krajinných oblastí, v rámci politiky využití země a krajiny jako celku.

Tato politika vyjadřuje řadu zásad odvozených od kulturní

tradice členských států Evropské rady v oblasti ochrany životního prostředí:

- i. jejím cílem je jednoznačně udržitelný hospodářský rozvoj předpokládající zcela harmonické vztahy mezi potřebami společnosti, použitím přírodních zdrojů a organizací lidských činností v rámci dané oblasti,
- ii. snahu po dosažení prostředí, které by odráželo jak kulturní tak přírodní dědictví a současně bralo na vědomí evoluční charakter krajiny jako celku,
- iii. nezbytné přizpůsobení hospodářského rozvoje k potřebám společnosti, které klade patřičnou váhu na kvalitu lidských vztahů a solidaritu mezi jednotlivými částmi obyvatelstva.

(Strana 8)

Strana 7

2. Krajinná politika bere v úvahu a sladuje kulturní, estetické, ekologické, hospodářské a společenské zájmy. Vzájemně sladěná činnost všech stran, jichž se to týká, musí být zaručena již ve stadiu identifikování krajinného dědictví a od něho se musí odvodit a realizovat krajinná politika. S ohledem na multidisciplinární charakter krajinné politiky, odpovědnost za ni, nemůže být pouze vkládána na pracovníky pověřené regionálním a městským plánováním nebo zemědělskou a lesní politikou, kteří jsou odpovědni za prostorové řízení ve většině zemí. Je třeba zahrnout rovněž i jiné zájmy.

3. Toto doporučení má dva cíle:

- i. poskytnout směrnici pro krajinnou politiku, která

respektuje a zdůrazňuje evropské kulturní identity,
ii. navrhnout opatření pro zachování a řízení vývoje kulturně krajinných oblastí. Politika vedoucí k jejich zachování a zlepšení musí tvořit celistvou část regionálního / prostorového plánování a zemědělské a lesní politiky a těsně do sebe zapadat spolu s celkovou krajinnou politikou v obecném slova smyslu, jejíž jsou zvláštním aspektem.

4. Kulturní krajinné oblasti nepředstavují pouze kulturní hodnoty, ale hodnoty krajiny, které mohou potřebovat zvláštní zákonnou ochranu. Jiné kategorie krajinných hodnot zasluhují zvláštní ochranu s ohledem na jejich vyjimečnou hodnotu.

Proces identifikace a ocenění
kulturních krajinných oblastí

Článek 4

1. Multidisciplinární přístup je třeba použít jak ve stadiu identifikování krajin, kulturních krajinných oblastí a jejich složek, tak při jejich vyhodnocování. Toto vyžaduje soustředování dokumentace, směřující k cílům opatření, jež mají být přijata.

Pokud jde o postup identifikování krajiny:

- i. záleží na každém státě, aby stanovil úroveň (místní, regionální, národní nebo přeshraniční), ve které by měl být realizován identifikační postup,
- ii. operace musí být prováděny kompetentními/jmenovanými

autoritami, za pomoci vhodných expertů, různými prostředky, v souladu s vlastními úpravami každé země.

(Strana 9)

Strana 8

Tyto identifikační postupy musí být vedeny:

a. pod odpovědností kompetentních autorit na vhodné teritoriální úrovni,

b. nezávislými experty jmenovanými v souladu s aspekty, jež mají být řešeny (na př. na úsecích architektury, projektování krajiny, archeologie, zeměpisu, plánování města, dějin, etnologie, antropologie, geologie, zemědělství, hospodářství, sociologie, ekologie, přírodních věd a práva),

c. za účasti místní obce:

- volených členů a zástupců autorit, jichž se to týká,
- zástupců hlavních profesí zainteresovaných na společenské a hospodářské činnosti v příslušné oblasti, na příklad farmářů, lesníků, řemeslníků, průmyslníků a vedoucích pracovníků v turistice,
- zástupců rezidentů a asociací, jež jsou kompetentní v ochraně kulturního a přírodního dědictví a jiných sdružení.

2. Je žádoucí použití koordinovaných metod identifikace mezi různými regiony každé země a to s ohledem na výměnu informací a usnadnění realizace souvislé národní krajinné

politiky. Koordinace a poskytování rad a pomoci jsou úlohou odpovídající národní autority.

3. Postupy, pro identifikaci kategorií krajin, použité různými evropskými zeměmi, mohou být užitečně aplikovány v kontextu přeshraniční spolupráce.

(Strana 10)

Strana 9

4. Postup oceňování krajiny musí:

i. být založen na úplném analytickém přístupu, který bere v úvahu různé zainteresované disciplíny. Toto ocenění může být provedeno na místní, regionální, národní nebo mezinárodní úrovni,

ii. být zaměřen na to, aby odhalil kulturní, historické, archeologické, estetické, symbolické, etnologické, ekologické, ekonomické a společenské hodnoty, které přikládají společnosti krajinám na různých teritoriálních úrovních.

iii. brát v úvahu historické podmínky, ve kterých se tvořila krajina a zahrnovat podrobné studium kulturních a přírodních kvalit každé jednotky krajiny prozkoumané v souladu s multidisciplinární pracovní metodou, která užívá vhodné vědecké a technické vybavení,

iv. být schopen stanovit oblasti zaručující uplatnění zákonných konzervačních a/nebo řídicích postupů na základě toho, že jsou "kulturními krajinnými oblastmi" nebo z důvodů přírodních a ekologických hodnot krytých zvláštními zákony,

- v. být snadno pochopitelný a použitelný širokou škálou uživatelů,
- vi. představovat pružný a snadno použitelný instrument ve velmi rozličných kulturních a zeměpisných situacích,
- vii. představovat obecný referenční rámec pro všechny druhy zásahu, jež mohou být použity,
- viii. zajistit účinnou účast obyvatelstva při procesu ocenění krajiny a řízení.

(Strana 11)

Strana 10

Úrovně kompetence a strategie pro jednání

Článek 5

1. Kontext krajinné politiky

Strategie pro činnost musí bezpodmínečně odrážet stejný multidisciplinární přístup jako ty strategie, které se týkají identifikace a ocenění krajin, kulturních oblastí krajiny a jejich složek.

Tyto musí používat stejný rámec jako byl zvolen při postupu identifikace a oceňování krajiny, podléhající právu státu a to intervenovat postupy definovanými statutem nebo správními rozhodnutími.

2. Zákonný nebo upravující rámec

i. Závisí na národních vládách nebo odpovědných autoritách ve státech s federální strukturou realizovat nutné a vhodné institucionální opatření (na př. jmenování

multidisciplinární koordinační rady nebo úřadu), zavedení postupů pro identifikaci a ocenění krajiny podléhající obecné krajinné politice a specifickým opatřením, jež se vztahují na kulturní krajinné oblasti.

ii. Je moudré vyhnout se šíření nekoordinovaného a někdy protikladného sektorového zákonodárství, které skutečně nevede k vytvoření úplné politiky ochrany krajiny a jejího manažmentu. V závislosti na situaci v každém státě:

a. Státy s nedostatečně koordinovaným zákonodárstvím musí usilovat o to, aby legislativu zjednodušily a učinily konsistentní,

b. Tam, kde existují legální mezery nebo kde okolnosti ospravedlňují revizi příslušných zákonů, musí být cílem sjednocený zákonodárský systém zahrnující různé aspekty krajinné politiky.

(Strana 12)

Strana 11

Realizace krajinné politiky

Článek 6

1. Obecné zásady

Je důležité, aby krajinná politika byla koncipována na základech udržitelného rozvoje a při tom usilovala pomocí vhodných opatření o slučitelnost mezi řízeným vývojem krajiny a hospodářskými a sociálními změnami, které se snaží změnit prostředí.

Tato politika spojuje v sobě získané údaje při identifikaci a ocenění krajín v zákonných instrumentech nebo v oficiální strategii. V tomto ohledu politika, ať je formulována na přeshraniční, národní, regionální nebo místní úrovni, vztahující se k takovým problémům, jako je zemědělství, průmysl, veřejné služby, turistika a rekreace, musí být v souladu s krajinnou politikou, formulovanou na stejných úrovních.

2. Strategie pro řízení (manažment) vývoje krajiny

i. Takovéto strategie musí být stanoveny na správní úrovni a musí zapadat do postupů identifikace krajiny a jejího ocenění a být vypracovány za pomoci stejných orgánů pod vedením odpovědných a odborných autorit místní/regionální vlády v zainteresované oblasti.

ii. Za tímto účelem je cílem strategie pro řízený vývoj krajiny identifikování, ochrana a zlepšení krajinných struktur.

Kategorie intervenčních postupů se mohou široce měnit v závislosti na různých charakteristikách krajiny o které se hovoří.

iii. Intervenční strategie může být realizována prostřednictvím plánů krajiny a přispět k uzavírání dohod a sdružování hospodářských činitelů a rezidentů při pečování o zájmy místních krajín, stejně jako o hospodářská a fiskální opatření.

iv. Zpětná vazba přehledů strategií pro řízený vývoj krajiny a opatření které vyvolává, musí být zahrnuty do městského plánování a nařízení o regionálním rozvoji v souladu s metodami obecního zákonodárství a správního systému každého státu. Získaná zkušenost může být také využita při formulování následných strategií nebo při revidování stávajících strategií.

v. Ukazatelé odvozené z vyhodnocení krajiny musí být vhodnou formou brány v úvahu při realizaci zákonných opatření, vztahujících se na užívání země a prostorové plánování (stavební povolení nebo povolení demolice, souhlas s tím, aby dílo změnilo povahu teritoria a rovněž změnilo prostředí) a na studie dopadu vyžadované ve smyslu regionálního nebo národního zákonodárství nebo správních nařízení.

vi. Civilní, správní nebo kriminální tresty je možno zavést do každého národního zákonného systému.

vii. Plánují-li se velké stavby nebo rozvojové projekty, doporučuje se provést studii dopadu k odhadnutí účinku na krajiny, jichž se to týká.

Zákonná ochrana a konzervování kulturních krajinných oblastí jako část krajinné politiky

Článek 7

1. Specifické ochranné postupy

Stejným způsobem jako existuje oprávnění, dovolující vytvářet speciální zákonnou ochranu pro oblasti zvláštní

ekologické nebo přírodní hodnoty, stejně tak i kulturní krajinné oblasti (jak je definováno v článku 1 tohoto doporučení,) se musí stát předmětem specifických opatření týkajících se jejich zachování.

Kulturní krajinné oblasti, které byly katalogizovány a vybrány v průběhu identifikace a ocenění určité krajiny, musí tvořit předmět zvláštních ochranných a konzervačních opatření, stanovených buď v obecném použití půdy a v postupech prostorového plánování nebo v sektorových směrnicích, vztahujících se ke kulturním dědictvím. Tyto směrnice mohou identifikovat místa, jež mají být chráněna, buď definováním vhodných oblastí anebo vytvořením zvláštního seznamu takovýchto míst. Jakákoliv ze specificky chráněných oblastí, která existuje, musí být jmenována v dokumentech plánování města.

(Strana 14)

Strana 13

2. Použití zvláštních ochranných opatření

i. V závislosti na hodnotě chráněných oblastí kulturní krajiny, ochranné schéma musí zajišťovat dohled autority odpovědné za teritorium, pokud jde o vydávání stavebních povolení, demolici nebo provádění různých prací (včetně lesnických, zemědělských projektů nebo projektů infrastruktury) způsobujících přeměnu krajiny. V některých oblastech nebo částech oblastí může ochrana přikázat stavební zákaz.

ii. Oblastní manažment může být prvkem krajinné politiky, jež se realizuje na multidisciplinárním základě na regionální nebo místní úrovni. Ústřední autorita odpovědná za oblasti kulturní krajiny na národní úrovni může nicméně si rezervovat právo změnit rozhodnutí místní autority, pokud jde o oblasti kulturní krajiny celonárodní nebo mezinárodní hodnoty, aby zajistila, že rozvoj je slučitelný se zachováním integrity oblasti kulturní krajiny a jejího nevšedního charakteru.

3. Zvláštní opatření pro konzervování a řízený vývoj

i. Oblasti kulturní krajiny jsou socioekonomické zdroje, které mohou být použity pro místní rozvoj. Nicméně představují neobnovitelné hodnoty a jejich užití musí být plánováno takovým způsobem, aby zachovalo jejich celistvost a jejich charakter.

ii. Užití oblastí kulturní krajiny s cílem podpořit místní rozvoj je nejúčinněji plánováno uvnitř rámce regionální strategie s cílem vyhnout se opakování stejných druhů vývoje uvnitř jednotlivé oblasti. Místní autority musí spolupracovat podle dohodnutých programů.

iii. Správné užívání kulturní krajiny může být povzbuzeno prémiei a tam, kde to je vhodné, navýšením veřejného investování k podpoře místních ekonomik a k tvorbě nových pracovních příležitostí na příklad prostřednictvím:

a. Podpor a úvěrů s nízkým úrokem pro udržování, konzervování a zlepšení oblasti kulturní krajiny, jíž se to týká,

b. Podpora různým podnikům, s cílem povzbudit udržení stávajících činností, včetně těch, které pomáhají zachovávat oblasti kulturní krajiny,

c. Navrhování a dále vytváření rekreačních zařízení a infrastruktury, zejména na úseku nových technologií, telekomunikací a dopravy, jež jsou slučitelné s udržováním celistvosti rysů oblasti kulturní krajiny.

(Strana 15)

Strana 14

d. Zavedení opatření členskými státy k podpoře vytváření soukromých sdružení k ochraně oblastí kulturní krajiny.

e. Prémiových schémat v rámci oblasti kulturní krajiny, která podporují dobrou praxi, pokud jde o konzervaci a řízení v zemědělství a lesnictví.

iv. Je důležité podporovat přístup veřejnosti do oblastí kulturní krajiny, avšak příliv návštěvníků a turistů je nutné mít pod kontrolou. Autority musí podporovat jasnou a odpovídající prezentaci dějin a významu každého místa prostřednictvím:

a. podpory výzkumných projektů a studijních programů soustředěných na prozkoumání různých aspektů místa,

b. spolupráce vhodných oddělení místních univerzit nebo výzkumných institutů a autorit provádějících ochrannářských a manažment,

c. udržitelného manažmentu návštěvníků podporou přístupu k lokálním místům, vzdálenějším od velkých turistických cest a omezením počtu návštěvníků, které jich již přijímají

příliš,

d. dostupnosti vhodných informací a publikací pro návštěvníky

Informace a vytváření uvědomování

Článek 8

Členským státům se doporučuje provádět informační a uvědomovací kampaně, směřované na významné autority a různé zainteresované sektory veřejnosti.

1. Máme-li toto na mysli, kampaně se mohou měnit v souladu se sociálními a profesionálními kategoriemi, jichž se to týká:

i. obecná veřejnost,

ii. přímí uživatelé přírodních zdrojů teritoria: na příklad farmáři, majitelé půdy, průmyslníci, turisté, sportovci,

iii. zvolení zástupci a veřejní zaměstnanci s místní a národní odpovědností, za použití půdy a prostorového plánování nebo hospodářského a sociálního rozvoje,

iv. profesionálové a technici zahrnutí do různých technických oblastí, které narušují vzhled fyzického prostředí.

(Strana 16)

Strana 15

Členské státy mohou realizovat nebo zesílit činnost týkající se zavedení témat vztahujících se ke kulturním rozměrům krajiny na všech výchovných úrovních. Kulturní rozměr je důležitým aspektem prostředí a musí, kdekoli je

to možné, být začleněn do širšího pole enviromentální výchovy.

2. Vybranné metody pro zvýšení uvědomění a informování stran, jichž se to týká, se mění v souladu s charakteristikami každé sociální nebo profesionální cílové skupiny. Členské státy, které mají toto na zřeteli mohou zvolit nejvhodnější z následujících prostředků:

i. materiál k široké cirkulaci (pohlednice a ilustrované letáky poskytující obecnou informaci o základních pojetích, dále o odpovědných institucích a význačnějších jevech, které v současné době narušují nebo ohrožují krajinu).

ii. videa a inzerce,

iii. obecné práce určené laikovi,

iv. výstavy, semináře a přednášky,

v. nové informační a komunikační techniky,

vi. obecné technické příručky (výzkum a hloubkové studie všech aspektů krajiny),

vii. speciální a odborné technické příručky (monografie o specifických krajinných hodnotách).

Výcvik a výzkum

Článek 9

1. Zavedení výcvikových (školících) a výzkumných programů je základním cílem členských států. Je nutné pro absolventy univerzit nebo jiných specializovaných institucí, profesionály a osoby pracující ve veřejném a soukromém sektoru se záměrem pracovat v oblasti užití půdy a prostorového plánování, fyzického plánování a manažmentu

využití půdy nebo pro ty, kteří již v této oblasti pracují. Získají tak znalosti a vědomosti, potřebné k přípravě projektů týkajících se užití půdy a prostorového plánování nebo pro realizování projektů reagujících na měnící se hospodářské, sociální a kulturní požadavky, způsobem slučitelným s krajinou politikou.

Je třeba vytvořit specifické programy pro studenty, kteří zamýšlejí pracovat v problematice ochrany oblastí kulturní krajiny a ve všeobecné krajině politice. Stejně platí pro praktikanty, kteří již v těchto otázkách pracují.

(Strana 17)

Strana 16

Tyto výcvikové programy musí:

- i. se vztahovat specificky na disciplíny, týkající se užití půdy v prostorovém plánování,
- ii. zavést ty předměty, jež jsou nutné pro konzervaci kulturního a přírodního dědictví a pro kontrolu vývoje, jež jej narušují,
- iii. dát dohromady studenty a učitele z různých zeměpisných oblastí a disciplín a tak respektovat interdisciplinární zásadu životně nutnou pro vytváření ochrany krajiny a politiku manažmentu,
- iv. vyvrcholit vytvořením podrobné meziregionální sítě specializovaných středisek v Evropě, umožňující studentům a žákům cestovat a učitelům a specialistům, pracujícím jako

d. projektování a realizace projektů na zlepšení, údržbu, konzervaci a obnovu oblastí kulturní krajiny a krajiny vůbec,

e. zvláštní výcviková schémata a semináře s cílem poskytnout studentům nějakou skutečnou pracovní zkušenost v oblasti užití země a prostorového plánování.

3. Výzkumné programy musí být sestavovány nebo iniciovány na univerzitách a ve veřejných a soukromých institucích, aby poskytly nutnou znalost týkající se základního a dalšího výcviku na poli kulturního a přírodního dědictví.

Mezinárodní spolupráce

Článek 10

Členské státy Rady Evropy musí usilovat o rozvoj mezinárodní spolupráce s hlediska vytvoření pokroku ve své krajinné politice, prostřednictvím větší výměny informací a zkušeností.

Tato spolupráce může být buď:

1. dvoustranná, prostřednictvím přeshraničních pilotních projektů, s cílem identifikovat a řídit vývoj krajiny, stejně jako rozvíjet konzervování a řízený vývoj oblastí kulturní krajiny a jejich složek,

2. nebo mnohostranná, v rámci mezivládního pracovního programu mezinárodních organizací, kterých jsou členy.

Mnohostranná spolupráce v Evropě:

instruktoři, realizovat výměnné návštěvy.

Každý výcvikový kurs může obsahovat teoretickou část sestávající se z cvičení nebo přednášek a praktickou část, která má tvar dílen nebo případových studií.

2. Programy mohou odpovídat níže uvedenému vzoru:

i. Teorie:

a. znalost a porozumění základním pojetí a poznání různosti přístupu v jednotlivých disciplínách,

b. historie utváření krajiny a faktory způsobující změny,

c. porozumění, jak krajina byla chápána v historii a jak se odrážela ve společnosti,

d. historie politiky a zákonných opatření evropských zemí, pokud jde o krajiny,

e. zdroje informací a údajů, shromažďování dat a systémy zpracování, kartografické, fotografické a ikonografické informační soustavy.

(Strana 18)

Strana 17

ii. Praxe:

a. techniky rozboru krajin a identifikování příčinných faktorů,

b. systémy pro oceňování krajinných hodnot teritoria: operativní techniky,

c. identifikace nástrojů pro ochranu, konzervování a řízený vývoj oblastí kulturní krajiny a pro zavedení krajinné politiky takové, jako je manažment nebo plány krajiny,

d. projektování a realizace projektů na zlepšení, údržbu, konzervaci a obnovu oblastí kulturní krajiny a krajiny vůbec,

e. zvláštní výcviková schémata a semináře s cílem poskytnout studentům nějakou skutečnou pracovní zkušenost v oblasti užití země a prostorového plánování.

3. Výzkumné programy musí být sestavovány nebo iniciovány na univerzitách a ve veřejných a soukromých institucích, aby poskytly nutnou znalost týkající se základního a dalšího výcviku na poli kulturního a přírodního dědictví.

Mezinárodní spolupráce

Článek 10

Členské státy Rady Evropy musí usilovat o rozvoj mezinárodní spolupráce s hlediska vytvoření pokroku ve své krajinné politice, prostřednictvím větší výměny informací a zkušeností.

Tato spolupráce může být buď:

1. dvoustranná, prostřednictvím přeshraničních pilotních projektů, s cílem identifikovat a řídit vývoj krajiny, stejně jako rozvíjet konzervování a řízený vývoj oblastí kulturní krajiny a jejich složek,
2. nebo mnohostranná, v rámci mezivládního pracovního programu mezinárodních organizací, kterých jsou členy.

Mnohostranná spolupráce v Evropě:

i. může mít své zvláštní cíle:

a. podrobnou diskuzi o cílech a metodách krajinné politiky a o strategii pro konzervování a o zlepšení oblastí kulturní krajiny a jejích složek,

b. sladění pravidel vztahujících se ke konzervování hodnot krajiny, jako části úlohy vytvoření úplné krajinné politiky, založené na zásadách udržitelného ekonomického rozvoje.

ii. může se vyjádřit:

a. organizováním mnohostranných zvláštních sil s cílem poskytnout technickou spolupráci a pomoc,

b. organizováním společného výcviku, výměnou informací a uvědomovacími kampaněmi vztahujícími se na konzervování a na řízený vývoj oblastí kulturní krajiny, jako součásti všeobecné krajinné politiky.